

Motion till riksdagen 2005/06:N261

av **Agne Hansson (c)**

Utlokalisering av statlig verksamhet i Kalmar län

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om målsättningen att inom den kommande femårsperioden utlokalisera minst sju statliga myndigheter och verk till Kalmar län motsvarande 2 500 årsarbetstillfällen.

Inledning

Riksdagen har vid flera tillfällen upprepat sitt beslut om att nytillkommande verksamhet skall prövas från lokaliseringssynpunkt. En prövning skall ske om huruvida en lokalisering till annan ort än Stockholm är möjlig. Därvid skall bl.a. en lokalisering till sydöstra Sverige ha särskild prioritet. Utgångsläget är att vi, jämfört med riksgenomsnittet, har 3 500 färre statligt anställda i Kalmar län. I den delrapport som regeringens samordningsman för länet, Ulf Lönnqvist, har lämnat till regeringen föreslås att 200 nya statliga arbetstillfällen lokaliseras till Kalmar län. Regeringen har i samband därmed uttalat att vid en utlokalisering alltid pröva Kalmar län positivt. Det är ett fall framåt. Men fortfarande finns inga konkreta beslut fattade om utlokalisering av verksamhet till Kalmar län. Allra senast i anslutning till Lönnqvists slutrapport i december 2005 bör åtgärder komma som mer jämställer Kalmar län med övriga landet när det gäller statlig närvaro.

I fel riktning

Den statliga sektorns förändringsarbete under de senaste tjugo åren har karakteriserats av en centralisering, vilket har påverkat Kalmar län negativt. Inom flera politikområden kan konstateras gång efter annan att Kalmar län inte ges

Fel! Okänt namn på

samma förutsättningar som andra regioner för att nyttja den tillväxtregion som länet tillhör.

En statlig närvaro i länet är viktig ur flera perspektiv. Den kanske viktigaste är en kännedom om de regionala förhållandena. I dag betraktas Kalmar län som en vit fläck på kartan. En statlig närvaro utgör också en komplettering av arbetsmarknaden som i sin tur gör det lättare för såväl offentlig som privat sektor att rekrytera ny arbetskraft till regionen. Den statliga verksamheten utgör också underlag för befintlig och ny infrastruktur.

Kalmar län har idag lägst andelen sysselsatta inom den statliga sektorn av alla län. Av 88 nya myndigheter under åren 1992–2002 har 65 lokaliserats till Stockholm – ingen i Kalmar län. Därutöver finns ytterligare förslag att på olika sätt omstrukturera av den statliga sektorn som påverkar Kalmar län på ett negativt sätt.

Kalmar län har mycket goda förutsättningar för utveckling med tanke på det strategiska läget i Östersjöregionen – men också mot den bakgrund att länet har landets högsta andel ungdomar som går vidare till högskolestudier, ett stort antal kunskapscentrum för yrkesinriktade utbildningar och ett mycket nära samarbete mellan högskolan och näringslivet. Detta skapar, tillsammans med en enastående boendemiljö, långsiktigt goda förutsättningar för tillväxt.

Statlig utlokalisering – en form av regionalpolitik?

Enligt åtskilliga regionalpolitiska beslut i riksdagen betraktas omlokaliseringen av statlig verksamhet som ett medel som riksdagen kan använda som led i regionalpolitiken och förbättra förutsättningarna för tillväxt på andra orter.

Hösten 1998 uttalade riksdagen när Näringsdepartementet övertog ansvaret för regionalpolitiken att huvudregeln skall vara att varken Stockholm eller någon annan storstad skall väljas för nya verksamheter. Dessutom har riksdagen uttalat att sydöstra Sverige, Sjuhäradsbygden och Norrbotten skall prioriteras på grund av den regionala problemstrukturen. Trots riksdagens beslut om att ny statlig verksamhet skall decentraliseras förläggs nästan alla nya myndigheter till Stockholm. Endast var fjärde myndighet som tillkommit under den senaste tioårsperioden har hamnat ute i landet, enligt en studie som Glesbygdverket har genomfört. Enligt studien finns det totalt 391 myndigheter i Sverige. Av totalt 170 huvudkontor är 72 % placerade i Stockholm. Av de 88 nya myndigheter som har bildats eller ombildats den senaste tioårsperioden har 65 (74 %) lokaliserats till Stockholm.

År 2000 hade länet den lägsta andelen sysselsatta inom den statliga sektorn i riket. 2,5 % av länets förvärvsarbetande var verksamma på heltid inom en statlig myndighet – riksgenomsnittet låg på 4,7 %.

Under den senaste tiden har Kalmar län mötts av en serie motgångar i form av utflyttning av arbetstillfällen och brist på nyetableringar. En av dem är Electrolux nedläggning av fabriken i Västervik och flytten av verksamheten till Ungern. Enligt vad som framkommit senare har detta bekräftats vara en

Fel! Okänt namn på

del i ett motköpsavtal vid försäljningen av JAS-plan till Ungern. Det föder omedelbart ett statligt ansvar för att kompensera för förlorade jobb.

En rad skäl talar således för att ett utlokaliseringsprogram genomförs av statliga arbetstillfällen till Kalmar län. Lämpliga sådana utlokaliseringar kan vara en lokalisering av Sveriges Rese- och Turistråd till Borgholm, Naturvårdsverket till Kalmar, Havsmiljökommissionens förslag om ett marint forskningsinstitut för utbildning av yrkesfiskare och forskning kring fisk och fiskekologi lokaliseras likaledes till Kalmar i anslutning till Giwa, Svensk Kärnbränsle AB till Oskarshamn, Arkivet för ljud och bild till Hultsfred i kombination med att ett visarkiv lokaliseras till Västervik liksom del av Socialförsäkringsadministrationen och Kriminalvårdsstyrelsen. En sådan utlokalisering skulle bli en utmärkt drivkraft för en fortsatt positiv utveckling för hela Kalmar län. Målsättningen bör vara att inom den kommande femårsperioden utlokalisera minst sju statliga myndigheter och verk till Kalmar län, vilket motsvarar 2 500 årsarbetstillfällen. Vad som ovan anförs om en utlokalisering av statlig verksamhet till Kalmar län bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 27 september 2005

Agne Hansson (c)